

ת"פ 44894/12/21 - מדינת ישראל נגד עלי זבידא

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 44894-12-21 מדינת ישראל נ' זבידא(עציר)

לפני כבוד השופט ארז פורת

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עלי זבידא (עציר)

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הודה והורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן שעניין **סחיטה באיומים** לפי סעיף 428 בחוק העונשין, התשל"ז-1977, **והטרדת עד** לפי סעיף 249 בחוק העונשין. זאת מבלי שנשמעו ראיות בתיק וללא כל הסכמה מצד המאשימה לעניין העונש. כמו כן, לבקשת הנאשם ובהסכמת הצדדים צורף תיק מב"ד, פל"א 389282/21, הנאשם הודה והורשע בעבירת **גניבה** המיוחסת לו לפי סעיף 384 בחוק העונשין.

עובדות כתב האישום המתוקן:

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, על פני תקופה של כחמש שנים, בתדירות של כפעמיים בשבוע נהג הנאשם להגיע למסעדתו של המתלון, להטיל עליו אימה, לסחוט כספים בהיקפים קטנים שלא פורטו, ולאכול מבלי לשלם. בסוף חודש יולי 2021 סיים הנאשם לרצות תקופת מאסר של כשנה בגין מעורבותו, בין היתר, בהתפרצות לבית הוריו של המתלון. במהלך חודש אוגוסט 2021 הגיע הנאשם למסעדה, איים על המתלון אשר מסר הודעה בתיק ההתפרצות, ודרש תשלום עבור כל יום בו שהה במאסר, שאם לא כן ישרוף את המסעדה. הנאשם דרש וקיבל מהמתלון מאה שקלים, וכן איים על המתלון שישלם לו בכל פעם שידרוש כסף, אחרת ישרוף את המסעדה. כך בימים 28.11.2021 ו-08.12.2021 הגיע הנאשם למסעדה, דרש מהמתלון מאה שקלים ואיים לשרוף את המסעדה והמתלון נתן לנאשם את הכסף.

3. ביום 10.12.2021 הגיע הנאשם למסעדה. באותה עת המתלון לא היה במסעדה והנאשם ניגש לאשתו של המתלון. הנאשם דרש ממנה מאה שקלים ואמר לה שכך סיכם עם המתלון. האישה השיבה כי אין לה כסף, והתקשרה אל המתלון שאמר לה כי אין הסכם ושעליה להימנע מלתת כסף לנאשם. הנאשם אחז בסכין שמצא במקום ונופף בה לכיוון האישה בדורשו את הכסף. האישה התקשרה לחמותה, שהגיעה למסעדה. לאחר דין ודברים בין החמות לנאשם עזב הנאשם את המסעדה מבלי

שקיבל את הכסף שדרש.

4. התיק שצורף עוסק בכך שביום 28.11.2021 הנאשם גנב מעסק לחומרי בניין בעיר סחנין קופת צדקה שהכילה סכום כסף של כארבע מאות וחמישים שקלים.

5. הנאשם יליד 1996, הורשע בעבר בת"פ 62415-01-18 במספר עבירות גניבה והתפרצות למקום מגורים לביצוע עבירה, נדון ביום 07.01.2020 לחמישה חודשי מאסר בעבודות שירות ומאסר על תנאי. ביום 01.12.2020 הורשע בת"פ 10510-10-20 בגין עבירות דומות ונידון לעונש מאסר בפועל של שנים עשר חודשים הכולל ארבע חודשי מאסר על תנאי שהופעלו. כמו כן נידון למאסר על תנאי של עשרה חודשים אם יעבור עבירות רכוש מסוג פשע ומאסר על תנאי של שישה חודשים אם יעבור עבירות רכוש מסוג עוון, הבשלים כעת להפעלה.

6. אמו של הנאשם סיפרה על הרקע המשפחתי והעידה כי כל העבירות שביצע הנאשם בשנים האחרונות הן על רקע שימוש והתמכרות לסמים ואלכוהול. ביקשה שבית המשפט יעזור לנאשם להיגמל מסמים.

טיעונים לעונש:

7. הצדדים טענו לעונש ההולם לעמדתם ותמכו עתירתם העונשית בפסיקה. המאשימה עתרה לקביעת שני מתחמים נפרדים, אחד בגין האירועים מושא כתב האישום ואחד לעבירת הגניבה בתיק שצורף. המאשימה הדגישה את הפגיעה המתמשכת ברכושם של המתלוננים, בשלוות חייהם ובטחונם האישי בניהול עסקם ואת הפגיעה ברכוש הציבור בתיק הגניבה. ב"כ המאשימה הדגיש את התכנון שקדם למעשים שנעשו על ידי הנאשם לבדו, וזאת מקץ זמן קצר לאחר שסיים לרצות עונש מאסר; הנזק הנפשי שנגרם למתלוננים, ופוטנציאל הנזק שיכול היה להגרם מהאירוע בו איים בסכין על אשת המתלונן; עברו הפלילי של הנאשם שהורשע פעמיים, ריצה עונש מאסר בפועל וכאשר ביצע את העבירות עמדו לחובתו מאסרים על תנאי שלא הרתיעוהו.

לעבירות מושא כתב האישום המאשימה ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין שנתיים וחצי ועד חמש שנות מאסר בפועל, וכן להפעיל את המאסר על תנאי שמשכו עשרה חודשים, וזאת במצטבר לענישה בתיק זה. בתיק הגניבה שצורף עתרה למתחם שנע בין מאסר על תנאי לבין שישה חודשים מאסר בפועל, וכן להפעיל את רכיב המאסר על תנאי בן ששת החודשים במצטבר. המאשימה ביקשה שהעונש יקבע במחצית העליונה בכל מתחם ובנוסף להטיל עונש מאסר על תנאי מרתיע, קנס ופיצוי.

8. הסנגור ביקש לראות תמונה רחבה מעבר לכתב האישום שלפיה אדם צעיר המכור לסמים שמהווה יותר מטרד למתלוננים מגורם סיכון, שב ומבקש סכומים קטנים יחסית של מאה שקלים כל פעם לצורך רכישת סמים. היפנה לעובדות כתב האישום בהן המתלונן מורה לאשתו בטלפון להתעמת עם הנאשם

ולא לתת לו כסף ומבקש ללמוד מכך על העדר אימה ופחד מפני הנאשם. טען שבכוונת הנאשם להשתלב בהליך גמילה מסמים. ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שנע בין תשעה חודשי מאסר שאפשר כי ירוצו בעבודות שירות ועד עשרים וארבעה חודשי מאסר בפועל, כאשר עונשו של הנאשם ימוקם באמצע המתחם. לגבי עבירת הגניבה מסכים למתחם שהציעה המאשימה ומבקש שהעונש שיוטל בגין העבירה יכלול מאסר על תנאי בלבד.

בעניין הפעלת המאסרים המותנים מסכים שיש להפעילם, אולם מבקש לחפוף אותם זה לזה כך שתרוצה למעשה רק התקופה הארוכה יותר. טוען שחפיפה כזאת תואמת את הפסיקה והיא הולמת את ענינו של הנאשם לאור לקיחת האחריות מצידו, ההודאה והחיסכון בזמן השיפוטי אפילו בתיק המב"ד בו טרם הוגש כתב אישום. להשקפתו העונש הראוי במקרה זה הוא שישה עשר חודשי מאסר בפועל סך הכל, כולל הפעלת המאסרים המותנים.

9. בדיון בפני נטען למצב רפואי של הנאשם, אולם חרף הזמן שחלף לא הומצאו אסמכתאות בעניין ולכן לא אדרש לכך. מעבר לכך לא נטען כי מדובר במצב רפואי שמונע מאסר, מה גם שהנאשם עצמו מצוי במעצר מזה זמן, וחזקה על שירות בתי הסוהר שידע לתת מענה לצרכיו הרפואיים של הנאשם.

10. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו. טען שביצע את העבירות על רקע התמכרותו לסמים והבטיח לא לחזור על התנהגות זו ולא לבקש כסף מאנשים. טען שלמד את הלקח וכי בכוונתו ללכת לעבוד אחרי מעבר טיפול גמילה מסמים.

דיון והכרעה:

11. הערכים המוגנים העומדים ביסוד עבירת הסחיטה באיומים הינם פגיעה בשגרת החיים ובזכות הקניין והחירות, בשלום הציבור ובטחונו וכפי שהבהיר בית המשפט העליון אך לאחרונה בע"פ 395/22 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 18.05.2022) העבירה פוגעת פגיעה קשה באוטונומיה של הפרט. הפגיעה באוטונומיה גדלה משמעותית במקרים בהם הנסחט ביצע את הפעולה הנדרשת על ידי הסוחט, לכן גם המחוקק נתן דעתו להחמרת הענישה במקרים אלה כשקבע עונש של תשע שנות מאסר לעומת שבע במקרים בהם הנסחט לא פעל בהתאם לדרישת הסוחט.

הערך המוגן ביסודה של עבירת הטרדת עד הוא מניעת הכשלת ההליך השיפוטי באמצעות הטרדתם של עדים על מנת לגרום להם שלא לשתף פעולה עם גורמי אכיפת החוק, ע"פ 6367/12 בנימין נ' מדינת ישראל (נבו 08.04.2013). ובתיק שצורף גניבת קופת צדקה הפגיעה היא ברכוש הציבור. מצאתי שהפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה הינם ברף הנמוך עד בינוני, זאת בשלם לב למשכה הארוך של התקופה על פניה נפרשו מעשי הסחיטה, היקף הסכומים הקטנים יחסית בהם דובר ויכולת אשת המתלונן להתעמת עם הנאשם.

12. בחינת הפסיקה מעלה כי מדיניות הענישה בעבירה של סחיטה באיומים משתרעת על מנעד רחב של עונשים, כתלות בנסיבות הקונקרטיות, אך כוללת עונש מאסר מוחשי:

א. ע"פ 1430/12 **אבולקיעאן נ' מדינת ישראל** (נבו 18.3.2013) - אליו הפנה הסנגור, עניינו במערער שהורשע בעבירות סחיטה באיומים, סחיטה בכח ואיומים. על כך שמשך כארבעה חודשים, עת הועסק כקבלן משנה בפרויקט בינוי בדרום, סחט באיומים כספים בשווי של כמאה ושלושים אלף שקלים וכן גרם לקבלנים אחרים שהועסקו באותו פרויקט נזקים של עשרות אלפי שקלים. בית המשפט המחוזי גזר את עונשו לשנים עשר חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי קנס ופיצוי לאחד המתלוננים. בית המשפט העליון דחה את הערעור על גזר הדין.

ב. ע"פ 2048/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (נבו 14.11.2018) - המערער ונאשם נוסף סחטו במספר הזדמנויות אלפי שקלים, שהצטברו לכעשרים ואחד אלף שקלים, מחייל בשירות סדיר. המערער נעדר עבר פלילי, השלים שירות צבאי והביע חרטה. שירות המבחן המליץ על עונש מאסר בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם של שמונה עשר ועד ארבעים ושמונה חודשי מאסר בפועל, ודן את המערער לעשרים ושנים חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על גזר הדין.

ג. ת"פ (חיפה) 10569-08-21 **מדינת ישראל נ' אבינועם** (טרם פורסם, 19.01.2022) - נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירות של סחיטה באיומים לאחר שבמשך חודשיים באופן יומי סחט באיומים את המתלוננת, שתיתן לו סכומי כסף שונים של מאה עד חמש מאות שקלים בפעם; הנאשם בעל עבר פלילי מכביד לרבות מאסר על תנאי בר הפעלה; נטען שהסחיטה נעשתה על רקע שימוש של הנאשם בסמים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם של שמונה עשר עד שלושים ושישה חודשי מאסר, וגזר את דינו לשלושים חודשי מאסר בפועל ועוד שלושה חודשי מאסר בפועל כתוצאה של הפעלת תנאי מהליך קודם במצטבר. לא הוגש ערעור.

13. הפסיקה לגבי עבירת גניבה ברף נמוך תואמת את המתחם שהציעו הצדדים שנע בין מספר חודשי מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל שאפשר כי ירוצו בעבודות שירות. למשל: ע"פ (חיפה) 35952-01-22 **יונק נ' מדינת ישראל** (נבו, 28.04.2022) - המערער הורשע בגניבת בקבוק בושם בשווי מאתיים תשעים שקלים, אותו החזיר, ונדון לארבעה חודשי מאסר על תנאי וקנס.

14. בבחינת נסיבות ביצוע העבירות, נתתי דעתי לסחיטה שנמשכה תקופה ארוכה - מספר חודשים ובהיקף שלא פורט, על פני מספר שנים שאין רצופות נוכח ריצוי מאסר שהוטל עליו; לעובדה שהנאשם קשר את הסחיטה לכך שהמתלונן מסר הודעה בעניינו; לאופי האיום - שריפת המסעדה שהיא עסקם של המתלוננים; לאיום על אשת המתלונן באמצעות סכין; לעובדה שהמתלונן שילם לנאשם בעקבות האיומים ובכך הנסחט ביצע את הפעולה הנדרשת על ידי הסוחט; לצד זאת נתתי דעתי לסכומי הכסף הקטנים והאכילה במסעדה ללא תשלום - אשר נמצאים בהיקף נמוך של נזק ממוני למתלוננים;

לעובדה שאשת המתלונן לא שילמה לנאשם, בהתאם להנחיית המתלונן וחרף איום ונפנוף סכין, והסתלקות הנאשם מהמסעדה אחרי דין ודברים עם החמות - המלמד על יכולת המתלוננים לעמוד מול הנאשם, חרף איומיו.

15. ראיתי להעיר בהתייחס לתקופה בה נמשכה הסחיטה; כתב האישום המתוקן מציין כי "במשך חמש שנים, בתכיפות של פעמיים בשבוע... הטיל הנאשם את אימתו על המתלונן, נהג לסחוט ממנו כספים, ונהג לאכול במסעדה מבלי לשלם...". בהמשך כתב האישום מתואר שהנאשם השתחרר ממאסר של כשנה ביולי 2021 וסחט את הנאשם כארבע חודשים בין אוגוסט לדצמבר בהם מפורטים שלושה אירועים קונקרטיים בכל אחד מהם שילם המתלונן לנאשם מאה שקלים ועוד מקרה בו הנאשם איים על אשת המתלונן אבל לא קיבל כסף. סעיף 40(ד) בחוק העונשין קובע כי במקרה שנאשם מודה בעובדות כתב אישום "...יכלול כתב האישום שבו הודה את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה". משכתב האישום עמום בנוגע לתקופת הסחיטה - חמש שנים שלא ברור מתי מתחילות והאם כוללות את התקופה בה היה הנאשם מאחורי סורג ובריח; ועמום לגבי ההיקף הכולל של תוצרי הסחיטה - הובהר שהנאשם קיבל באיומים בסך הכל שלוש מאות שקלים מהמתלונן ואכל במסעדה בלי לשלם. העמימות של עובדות כתב האישום צריכה להביא לפרשנות האישום בצורה המקלה עם הנאשם.

16. מצאתי, כדעת הצדדים, כי כתב האישום מתאר מסכת אירועים אחת שראוי כי יקבע לגביה מתחם ענישה אחד, וגניבת קופת הצדקה בתיק שצורף מהווה אירוע נפרד שלגביו ייקבע מתחם ענישה נפרד. בשים לב למידת הפגיעה בערכים המוגנים, למדיניות הענישה הנוהגת כאמור ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בעבירות כתב האישום כנע בין **עשרים לבין ארבעים חודשי מאסר בפועל** ובעבירת הגניבה שצורפה כנע בין **מספר חודשי מאסר על תנאי לבין שישה חודשי מאסר בפועל**. לא מצאתי עילה לסטייה ממתחמי העונש ההולמים לקולה או לחומרה.

17. באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה נתתי דעתי להודאתו של הנאשם בכתב האישום המתוקן ולצירוף תיק הגניבה, ללא הסכמה עונשית מצד המאשימה, והחיסכון בזמן שיפוטי ומשאבי מערכת אכיפת החוק; ולהיותו במעצר ממשי למעלה מחצי שנה. לחובתו נתתי דעתי להרשעותיו הקודמות בעבירות מעולם עברייני דומה, שתיהן בשנתיים וחצי האחרונות; לעונשים המותנים שריחפו מעל ראשו עת ביצע את העבירות ולא היה בהם כדי להרתיעו; לעונש המאסר בפועל שריצה וסמוך לאחריו חזר לסורו. באשר לטענות שהתנהלות הנאשם ועבירות הרכוש שעבר נעוצות במניע של שימוש והתמכרות לסמים, לא מצאתי לתת לכך ביטוי ממשי בענישה היות שהנאשם נכנס למצב זה ביוזמתו, וכן קיבל לאורך הדרך תמרורי אזהרה רבים, לרבות, כאמור, מאסר בפועל, שיכלו להסיטו לפנות לנתיב של גמילה.

18. מצאתי כי שני המאסרים המותנים שהוטלו על הנאשם בת"פ 10510-10-20 ברי הפעלה. התנאי של

עבירת רכוש מסוג עוון התמלא משהורשע הנאשם בתיק הגניבה שצורף והתנאי של עבירת רכוש מסוג פשע התמלא נוכח הרשעתו בעבירת הסחיטה באיומים, במיוחד לאור תוצרי הסחיטה שהיו רכוש - כסף, ור' בעניין זה ע"פ 5769/14 אלרואי נ' מדינת ישראל (נבו 20.09.2015) אליו הפנה ב"כ המאשימה. ברי כי כל אחד מהתנאים התמלא על ידי מעשים שונים של הנאשם ואין מדובר אפוא בענישה כפולה בגין אותו מעשה; אין זיקה בין גניבת קופת הצדקה לעבירת הסחיטה באיומים וניתן לצבור את העונשים, ראו בעניין זה, לעניין ההצדקה להפעיל כמה רכיבי מאסר על תנאי את פסק דינו של כבוד השופט (כתארו אז) רובינשטיין ברע"פ 4935/12 עמאר נ' מדינת ישראל (נבו 13.01.2013); וכן ע"פ 4517/04 מסרואה נ' מדינת ישראל (נבו 10.03.2005).

19. בנסיבות שפורטו אני גוזר את עונשו של הנאשם כדלקמן:

- א. בגין עבירות כתב האישום אני גוזר על הנאשם עשרים וארבעה (24) חודשי מאסר אשר יהיו עונש מאסר ממשי לריצוי בפועל, ומניינם מיום מעצרו 12.12.2021.
- ב. לצד עונש זה ובנוסף שנים עשר (12) חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירת סחיטה באיומים לפי סעיף 428 בחוק העונשין; וכן שלושה (3) חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם בתוך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסר יעבור עבירת הטרדת עד לפי סעיף 249 בחוק העונשין.
- ג. פיצוי למתלוננים בכתב האישום של אלף וחמש מאות שקלים (₪ 1,500) שישולם עד יום 01.10.2022. ב"כ המאשימה יעדכן את הזכאים בדבר זכאותם.
- ד. בגין עבירת הגניבה בתיק שצורף אני גוזר על הנאשם אחד (1) חודש מאסר לריצוי בפועל, שיצטבר לעונש בתיק זה.
- ה. קנס של אלפיים שקלים (₪ 2,000) שישולם עד יום 01.12.2022, או חודש מאסר תמורתו.
- ו. אני מורה על הפעלת הרכיבים המותנים שהושתו על הנאשם בת"פ 10510-10-20 כלהלן:

- (1) מאסר בפועל של עשרה (10) חודשים יופעל כך שחמישה (5) חודשים ירוצו במצטבר וחמישה (5) חודשים ירוצו בחופף לעונש המאסר בתיק זה.

(2) מאסר בפועל של שישה (6) חודשים יופעל כך ששני (2) חודשים ירוצו במצטבר וארבעה (4) חודשים ירוצו בחופף לעונש המאסר בתיק זה.

מצאתי לחפוף חלק מהעונשים במקרה זה לאור הודאתו של הנאשם בכתב האישום, בשלב מקדמי של ההליך, הבעת החרטה מצדו, וכן נוכח תקופת המאסר בכללותה שיש בה כדי להשיג את תכליות הענישה.

העולה מהאמור הוא שהנאשם ירצה עונש מאסר בפועל שמשכו הכולל שלושים ושניים (32) חודשים שמיניים מיום מעצרו, 12.12.2021.

זכות ערעור כחוק מהיום, הודעה.

ניתן היום, כ"ג סיוון תשפ"ב, 22 יוני 2022, בנוכחות ב"כ המאשימה: עו"ד אבי אור-זך; ב"כ הנאשם: עו"ד עיסאם טנוס והנאשם באמצעות שב"ס.